

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

Quarto die dixit deus. Fiat luminaria in firmamento celi; et dividant diem et noctem. Et sint in signa et tempore; et dies et annos; ut luceat in firmamento celi et illuminet terram. Et factum est ita. fecitque deus duo lumina maria magna; lumina maius; ut pesset diei; et lumina minus; ut pesset noctis et stellas; ut dividarent lucem et tenebras. Moyses primo celestium meminit quod posuit deus in firmamento ut lucerent in celo; et terra illuminaret sole videlicet lunam et stellas; quibus ipsa superior mundi pars ornata; ut terra ornata his quod in ea sunt metallis; platis; astantibus. Cum enim de natura firmamenti dixerat; restabat ut de operibus siderum; de quod eorum officio dissereret; declaras in quae usum fundata; et cui muneri delegata a deo fuerint. Celestium enim corpora due in unius sum manifeste operationes motus et illuminatio; motus duplex statuit. Alter mundi totius quod celum et ether. 24. horas; per totum spaciū universi perfecto ambitu circumvolvuntur. Alter siderum proprius multiplex et varius. Inter quos principalis motus solis; quod spacio. xiiij. mensium zodiaci signa omnia circuit. Ille die facit; unde et diurnus dies; hic autem annus. Reliqui siderum motus variis temporibus interuallis paguntur. Recte igitur et breuiter nos omnium admodum dicit Moyses cum dixit posita sidera in firmamento in dies annos et tempora. Indicauit preterea expresse reliquā operationē siderum. Que est illuminatio; cum dixit statuta illa ut lucerent in celo; et terra illuminaret. In hec igitur ministeria et lune et solis et stellarum sunt corpora distributa. Sol enim quod oritur in die; licet sit unus (unus sole esse appellatum Cicero vult videri) quod obscuratis sideribus solus appareat. Tamē verū et perfecte plenitudinis lumen est; et calore potissimum; et fulgore clarissimo illuscerat oīa. Quis enim stelle innumerabiles micare ac radiare videatur; tamē quod non sunt plena ac solida lumina; nec calor is perferunt quocquam; nec tenebras multitudine sua vincunt. Duo igitur principalia inueniuntur. que diuersam et triā sibi habent potestates calor et humor; que mirabiliter deus ad sustentanda et gignenda oīa excogitauit. Altissime hic tractande essent quæstiones; et quod sibi singule iustū voluntate exposcerent; quo pacto hec sidera sint in firmamento; an ut priores eius nobiliores; an ut aequalia in suis speris; in aqua pisces. iumenta in terris; congressum hic itē locus cum Genethliacis sibi exposceret diuinādi per astram; et prouidēti futuros euētus; sciam hinc firmatibus quod Moyses sidera in signa posita a deo dixerit. Que rendū hic etiā de natura siderum; de motu; de principiis; de lune maculis; de quod omni siderali scientia. Verū quācumque sunt pulera et digna cognitu. Audiemus fortassis Horacianū illud sed nunc non erat hic locus.

